

Grauwe kiekendieven 2021

Flashback naar 2020

Vorig jaar waren er 2 broedgevallen van Grauwe Kiekendief op hetzelfde veld naast de abdij van Westvleteren. Beide nesten werden beschermd door Natuurwerkgroep De Kerkuil, in samenwerking met de lokale afdeling van Natuurpunt (Poperinge). Van één nest vlogen er 4 jongen uit, van het tweede nest vloog er slechts eentje uit. Er werden toen ook 4 adulte Grauwe Kiekendieven van een GPS-zender voorzien door het INBO (Instituut voor Natuur- en BosOnderzoek), drie mannetjes en één vrouwtje.

Overwintering

Alle vier de Grauwe Kiekendieven trokken zonder problemen zuidwaarts. Twee landen waren het meest in trek als overwinteringsgebied: Mali en Mauritanië. Eén mannetje verbleef ook enkele weken in Guinee. Jammer genoeg is het enige gezenderde wijfje Grauwe Kiekendief van de kaart verdwenen in Mali en één van de drie mannetjes heeft helaas het leven gelaten op de terugtocht, boven op een berg in Marokko.

Broedseizoen 2021

De eerste Grauwe Kiekendief die terug in Westvleteren werd gespot, was het ongezenderde wijfje van één van de broedkoppels uit 2020. Haar unieke verenkleed maakte

haar onmiskenbaar. Er kwamen meldingen binnen sinds 15 april, maar het was pas op 23 april dat een broeder van de abdij de vogel opmerkte en NWG De Kerkuil de aanwezigheid kon bevestigen. Op 25 april kwam een eerste gezenderde mannetje ook aan en ze ontmoetten elkaar op het grasveld naast de abdij, de nestlocatie van 2020. Hoewel ze in 2020 geen partner van elkaar waren, begonnen ze onmiddellijk met baltsen. Kiekendieven zijn eerder plaatstrouw dan partnertrouw, zo blijkt. De eerste waarneming van effectieve paring vond plaats op 27 april. Op 7 mei in de voormiddag, kwam er een tweede ongezenderd vrouwtje langs op het grasveld en bleef een halve dag hangen rond het aanwezige koppel, daarna verdween ze met de noorderzon. Ze werd niet meer teruggezien. De namiddag van diezelfde dag kwam het tweede gezenderde mannetje bij de abdij aan, enkele uren te laat, spijtig genoeg! Een tweede koppel was misschien mogelijk geweest.

Nestlocatie

Op 11 mei verliet het koppel het veld naast de abdij, omdat het er te druk werd. Pas op 17 mei werd een nieuwe nestlocatie gekozen op ruime afstand van de abdij, maar weer in grasland. Het tweede mannetje bleef ondertussen steeds in de buurt. Er werd contact gezocht met de

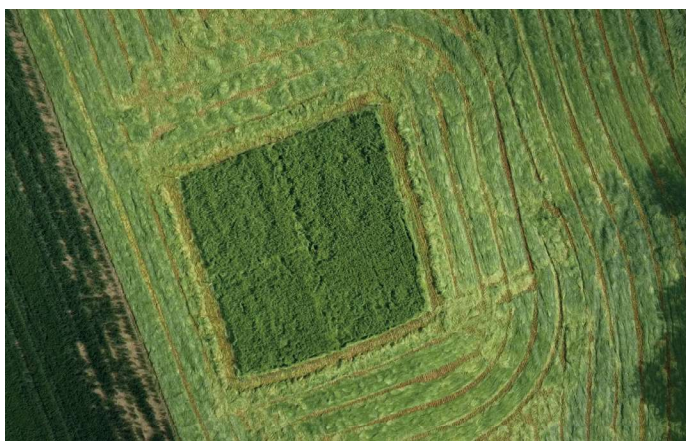

landbouwer en die reageerde zeer positief. Hij verleende onmiddellijk zijn volledige medewerking. Na contact met ANB (Agentschap voor Natuur en Bos) werd er beslist om een bescherming van 20x20 meter met schrikdraad te plaatsen rondom het nest. De landbouwer wordt vergoed voor het oppervlak aan gewas dat hij hierdoor verliest (compensatiesteun voor de bescherming van nesten en jongen van bedreigde broedvogelsoorten op landbouwpercelen).

Nestbescherming

Op 26 mei werd de exacte nestlocatie vastgelegd, het vierkant gemarkeerd en werd er vastgesteld dat er drie eieren in het nest lagen. De dag erna werd het gras gemaaid en de nestbescherming succesvol geplaatst. Na de beschermingsactie kwam het wijfje uitermate snel terug naar het nest, wat wil zeggen dat ze de nestbescherming zonder probleem aanvaardde. Het nest werd vanaf dat moment enkel vanop grote afstand opgevolgd. Af en toe kwam het tweede mannetje ook eens langs en zaten beide mannen samen op de palen van de nestbescherming!

Spelbreker

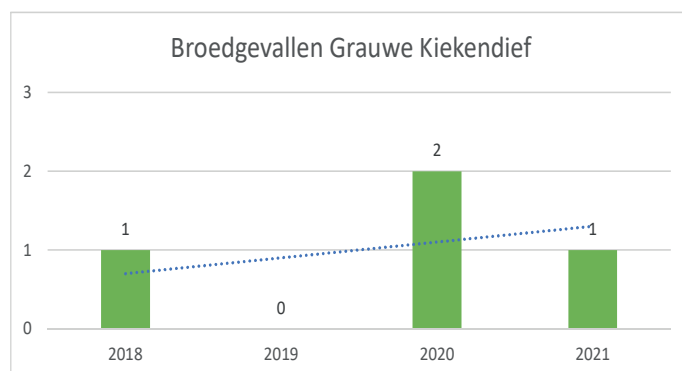
Het weer was de belangrijkste spelbreker dit jaar. Op het moment dat de eieren op uitkomen stonden, waren er verschillende stevige regenbuien. Op 26 juni toonden de zendergegevens van het mannetje Grauwe Kiekendief aan dat hij 24 uur niet naar het nest was geweest. Bij controle bleek dat het nest helemaal doorgerend was, en er geen eieren of jongen meer aanwezig waren. Een eischaal werd nog gevonden op 2 meter van het nest. Dit duidt op pre-

datie van een verlaten nest. De eieren of pas uitgekomen jongen zijn vermoedelijk onderkoeld geraakt door de hevige regenval. Het wijfje heeft dan mogelijk het nest opgegeven waarna de eieren of jongen gepredeerd werden, waarschijnlijk door een vogel (kraai, reiger ...).

Er worden ook gelijkaardige taferelen gemeld vanuit Groningen (Grauwe Kiekendief Kenniscentrum Akkervogels) waar heel wat Grauwe Kiekendieven zelfs niet begonnen zijn met broeden, waar ze het nest verlaten hebben of waar een groot deel van het nest verloren is gegaan door weersomstandigheden of tekort aan voedsel.

Broedgevallen over de jaren

Sinds 2000 heeft de Grauwe Kiekendief 7 keer gebroed in Vlaanderen. Sinds 2018 vier keer in West-Vlaanderen, waarvan 3 keer succesvol en dit jaar dus 1 mislukt broedgeval.

En nu ...

Het mannetje Grauwe Kiekendief is na het mislukte broedgeval naar Nederland vertrokken in de buurt van Flevoland. Het vrouwtje werd niet meer teruggezien. Het tweede mannetje vertrok naar Frankrijk in de buurt van Calais. Ondertussen zitten beide mannetjes al in Marokko en staan ze op punt om de Sahara over te vliegen. We wensen hen veel succes en hopen volgend jaar op een beter broedseizoen!

Samenwerking

De nestbescherming en opvolging van Grauwe Kiekendieven gebeurde, net als vorig jaar, door een goede samenwerking tussen Natuurwerkgroep De Kerkuil, Natuurpunt, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), het Instituut voor Natuur en BosOnderzoek (INBO), de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en uiteraard de landbouwer zelf.

Expertise werd opgedaan tijdens veldbezoeken met Ben Koks in Vlaanderen en leermomenten in Groningen bij Grauwe Kiekendief Kenniscentrum Akkervogels.

Wim Bovens